

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA Vprašanja

LETNO II. — STEV. 35

NOVO MESTO, 1. SEPTEMBER 1951

CETRTLETNA NAROČNINA 75 DIN

IZHAJA TEDENSKO

OD TEDNA DO TEDNA

Ze v zadnjem tedenskem pregledu političnih dogodkov smo omenili, da pripravlja delegacija Sovjetske zveze za konferenco o mirovni pogodbi z Japonsko, ki se bo začela prihodnji tork v San Franciscu, svoje posebne rezerve. Med te smemo šteeti v prvi vrsti zadrževanje pogajanj na Koreji, ki so se v preteklem tednu skoraj razbiljali. Severnokorejci in Kitajci so se v preteklem tednu pritožili, da so letata zdržanega poveljstva sil OZN napadla z začilnimi bombami neutralno področje Kesonga, kjer sta se sestajali obe delegaciji za premirje, še prej pa so izjavljali, da so spopad povzročili zdržani zavezniški topovski ogrom. Preiskava na kraju incidenta je pokazala, da je obtožba Severnokorejcev izmišljena.

Ni težko uganiti, da so tudi tokrat prisila navodila za izmišljen napad, kateremu je seveda hitro sledila prekinitev pogajanja za premirje, še prej pa so izjavljali, da so spopad povzročili zdržani zavezniški topovski ogrom. Preiskava na kraju incidenta je pokazala, da je obtožba Severnokorejcev izmišljena.

Drug pomemben dogodek na sestavni politični šahovnici je bil v preteklem tednu nenaden zaključek pogajanj v Teheranu, kjer so se pogovarjali zastopniki perzijske vlade z angleškim odposlancem Stokesom in posebnim ameriškim svetovcem Harrimanom. Ker perzijska vlada ni sprejela zahteve angleške vlade, so se pogajanja razbiljala, vendar pa pričakujejo v političnih krogih, da zadnja beseda le še ni bila izgovorjena. Perzija upravičeno terja svoja prirodna bogastva zase, ne more pa se porazumeti z angleškimi zahtevami.

TRST NIKOLI VEC POD ITALIJOM!

Vedno bolj vsiljivo ležejo na dan v okviru najrazličnejših svetovnih dogodkov histerični italijanski irredentisti, ostanki fašističnih diplomatom in ostali lahkomiselni politikanti kričati, katerih združenje Italije ni še vedno ničesar naučila. Vse bolj in bolj hrupa postaja nihova gonja za najbolj italijanskim mestom — Trstom. Italijanska diplomacija dela z mrzljeno naglico v Angliji in Ameriki; zdi se ji, da je nastopil čas, ko bo lahko na cenen način prisla spet do Trsta, do njegove okolice in morda — kaj se ve, še do česa, kar ni nikoli bilo njen, za čemer pa je vedno stegovala svoje grabežljive, predolge prste...

Italijanskih iridentistov preteklost ni ničesar naučila. Z dolgimi nosovi so v zadnjem času bili zavrnjeni z zahtevno, naj bi bile občinske volitve v Trstu preložene. Slišali so tudi glas Osvobodilne fronte za Svobodno tržaško ozemlje: Trst nikoli več pod Italijo! Ce jih ničesar ne spamefuje, jim ponovno kljemo v spomin preteklost bližnjih let, ko so svoj nenasitni pohep po tuji zemlji trdo placevali!

Črnomelj, Kočevje ali Novo mesto?

Te dni smo dobili v uredništvo tri pisma. Vsa tri govorijo o tlakovjanju cest v naših okrajnih mestih. Iz vseh pa diba skrb, da z začetimi deli ne bi prenehali ali pa so polna navdih, kako in kaj naj se z dell nadaljuje. Pismo pa imajo med vrstnimi tudi žejo, da bi prehvatali Črnomelja, Kočevja in Novega mesta z deli in s prostovoljno pomočjo strokovnim delavcem pohištva, ko so še lepi, suhi dnevi. Prav gotova si v nobenem okraju mestu ne blatujo ljudje gazič spet do gleznej po blatu ali prahu, ko imajo trenutno vse možnosti.

Pohitimo s tlakovanjem ceste skozi Črnomelj!

Zadnje dni se je tlakovanje ceste v Črnomelju spet močno razgibalo. Tlakovlci so se približali glavnemu trgu. Cestni plug za oranje cestiča in buldozer z lahkoto opravljata težavnega dela: odstranjujeta nam starci cestiči, tako da bo cesta čim bolj ravna. Pravijo, da opravi buldozer v enakem času do 300 dobrodelavcev. Nič ni zato čudnega, da smo se v teh dnevnih z radovednostjo ustavljali ob orjaku in opazovali njegovo moč. Blizu cerkev so delavci pri odstranjevanju cestiča naleteli na — okostnjake; vse kaže, da je bilo tam nekoč staro pokopališče. Najdenih je bilo tudi več uhanov in drugega okrasja. Rovi, ki so se pokazali pod staro cesto, pa so povzročili najrazličnejša ugibanja. Morda nam bodo končno besedilo v tem povedali še strokovnjaki, nakit pa smo oddali v muzej v Metliko.

Mestni odbor Fronte in vodstvo sindikalnih organizacij so povabilo vse svoje člane na zadnji »juriš« in hitrejšo pomoč za dograditev ceste. Radi bi se rešili jezenskega blata. Res je, da so nekateri frontovci in člani sindikatov opravili laži in letos že veliko prostovoljnega dela. Res pa je tudi, da je še vedno veliko Črnomaljev, ki so prav malo delali na cesti. Tudi brez takih nismov, ki niso bili na cesti ali drugje še niti enkrat na prostovoljnem delu. Prav bi bilo, da vsaj zdaj pred zaključkom pokazejo dobro voljo in nam pomagajo, da bo cesta čimprej gotova.

Pri nasipu in odkopu cestiča, sejanju peska, pripravljanju kamna v kamnolomu in pri drugih opravkih so prostovoljci Črnomelja naredili že čez 7000 prostovoljnih delovnih ur. Prav tako je bilo s prostovoljnimi delom prepeljanih čez 70 vagonov kock in 35 vagonov peska. Skrom-

nosti, da do nastopa jesenskega deževja tlačijo ceste skozi svoja mesta. To, kar so druga mesta po osvoboditvi že zgradila in postavila, na Dolenjskem še vedno manjka. Kolikor smo v prvih letih zamudili, hitimo nadoknadiši v težjih pogojih laži in letos. Predvsem letos, ko dobljajo naša okrajna mesta na Dolenjskem v resnici novo podobo.

Ko objavljamo pismo naših doplalkov, pa se hkrati z njim vred sprašujemo: kdo bo prej dogotovil začeta dela, kdo bo prej imel tlakovano cesto skozi mesto: Črnomelj, Kočevje ali Novo mesto?

no ocenjena vrednost prostovoljnega dela znaša doslej že 320.000 dinarjev.

Kdo se je najbolj postavil pri doseganju delih? To so delovni kolektivi podjetja »Zora«, okrajski magazin, apnenica, tovarna učil, okrajsko gradbeno podjetje, tovarna Belsad, poverjeništvu za notranje zadeve na OLO in še nekatera druga podjetja in ustanove. Ljudska oblast, ki nam je omogočila tlakovanje ceste skozi Črnomelj, nam je dala na razpolago več milijonski kredit, ki je bil porabljen za nakup 114 vagonov kock in robnikov, 65 vagonov peska, 23 tovra cementa, za uporabo strojev in plačilo strokovne delovne sile. Zato je naša dolžnost, da z delom pripomoremo, da bo cesta čimprej gotova, stroji pa sproščeni in dani na razpolago za nova, prav tako važna dela.

Štab za organizacijo prostovoljnega dela pa naj v teh tehničnih pokazejo več zanimanja za boljše sodelovanje vseh Črnomaljev, tako da bo tlakovanje naše ceste gotovo vsaj do konca septembra. M. T.

Kaj je s prostovoljnim delom v Kočevju?

Že mnogokrat smo na zborih volivcev in na frontnih sestankih govorili o tem, da bomo vsi volivci, predvsem po člani OF vneto hodili na prostovoljno delo za čimprejšnja tlakovanje ceste skozi mesto do železniške postaje, kakor smo to za leto 1951 planirali. Te sklepe smo v maju precej uveljavili, saj smo vsek dan videli na cesti člani raznih sindikatov in terenov OF. Delo se je lepo razvajalo. Pokazalo je odlične uspehe, vendar pa so nas ti uspehi vse preveč zadovoljili. Kaj se je zgodilo v Kočevju? Upaval smo sami sebe in prav zdaj, ko prostovoljno delovno silo najbolj potrebujemo, če hočemo s tlakovanjem naprej, pa ni več pravega razmaha. Kdo je kriv za to »spanje? Teren-

ski odbori OF in vodstvo posameznih sindikalnih podružnic v Kočevju, ki menda ne vidijo razkopane ceste do gimnazije do poslopja okrajskega ljudskega odbora...

Vse naše obljube in sklepi bodo ostali le na papirju, če načrt tlakovanja do železniške postaje letos ne bo izvršen. Že se sprašujejo ljudje:

»Ali bomo delali naprej ali pa bomo ostali v jarkih in kotanjah do prihodnje pomlad?«

Vsakomur v Kočevju ugaja del ceste, ki je že tlakovana; se bolj nam bo všeč, ko bodo prišli dejavnici tedni in ne bo več prejšnje večne žlabudve. Mislimo zato že zdaj na mesece, ki so pred nami!

Tovariši, še je čas in zadnji trenutek, da spet poprimimo za orodje in delo na cesti ter izvršimo obljube. Od nas je odvisno, da bo cesta dočlanovano po načrtu. Vsí terenski odbori OF v Kočevju naj bi takoj sklicali sestanke in povabili k delu na cesto vse svoje člane, to pa naj naredijo tudi sindikalne podružnice. Če tega ne bomo naredili, potem nima smisla sprejemati sklepe in obljube, katerih ne namenavamo izresničiti. Nič ni zamudneg, je pa — pozno!« L. I.

Samo naprej, samo naprej...!« pravijo Novomeščani

Stali smo v jarku nad vodovodno cevjo v Ljubljanski cesti in izmetavali zemljo s kamenjem. Ni nas bilo veliko, menda člani dveh sindikalnih podružnic. Sonce nas je grelo, lopate in krampi pa so nam tudi pomagali, da ni nikogar zeblo. Ob začasnimi ograji nad jarkom so se ustavljali ljudje in radovedno gledali, čemu spet rijemo v cesto. Marsikdo je povprašal, da poslagamo nove cevi, če bomo tlakovali ali če kaj isčemo pod zemljo. Smeha in dovtipov seveda ni manjkalo.

Ob ograji se je za nekaj hipov ustavil tovaris Matko Malovič, ki je ob palčki prišel mimo prostovoljev. Ves zadovoljen je bil našemh in nas pozdravil:

»No, se je le spet začelo... Samo da boste nadaljevali, samo naprej, samo naprej...«

Razumeli smo ga. Da dela niso zastala, smo povedali njemu in drugim, ki so se ustavljali nad našimi glavami. Najprej bodo pregledane vodovodne cevi vzdolz cele Ljubljanske ceste, nato pa bo tlakov-

vana do Vrat, v načrtu pa je še letos tlakovanje do Ferliča.

Kaj naj rečemo ob dosedanjih uspehov in načrtih, ki jih ima vodstvo del v Novem mestu? Vse je obseženo v želji vseh se in prav zdaj, ko prostovoljno delovno silo najbolj potrebujemo, če hočemo s tlakovanjem naprej, pa ni več pravega razmaha. Kdo je kriv za to »spanje? Teren-

ski odbori OF, samo naprej, samo naprej!« S. K.

Ob odkupu žita so se oglasili tudi Škocjanči

Leto dni se iz vrst številnih naročnikov iz Škocjanca ni nihče oglasi. Teden na predmetu prihaja k njim Dolenski list in jih seznanja z novicami iz domačih in tujih krajev, vendar pa jih je še predvsem prednja Številka tedenika vzpodbudila, da so se vendar pripravili k pisanju. Pritožili so se, da smo prezgodaj pohvalili Marijo Rupar iz Goriške vase. Prepričali smo se, da imajo prav: uslužbenec »Žitofonda« zadnjikrat žal ni dovolj preveril podatkov, ki nam jih je prinesel iz odkupne postaje v Škocjancu. Radi popravljamo pravno vest in sporocamo zato Škocjančem, da se Ruparjeva žal dolgo ne more steti med tiste zavedne kmete, ki so tudi v Škocjanu in okolicu prvi oddali celotno oddajo.

Ruparjeva bi morala oddati letos 800 kilogramov pšenice ali soržice, 200 kg ječmena in 64 kg ovsja, skupaj torej 1064 kg belih žit. Oddala pa je skupno samo 621 kilogramov tretjerazrednega žita, čeprav spada v IV. vrsto gospodarstev in vsekar šteje med močnejše posestnike. Za ostanek bo seveda moral položiti krajenvi oblasti račun, saj smo že večkrat poudarili, da s polovicarstvom ne more država prehranjevati ljudi, ki nimajo zemlje.

Šo pa na področju Škocjanca tudi zadnji posestniki. Mali kmet Franc Bohman iz Jelendola je pravočasno in v celoti oddal predpisano količino žita. Oddal je

prvovrstno, popolnoma očiščeno žito. Odjalo je izpolnil z dobro voljo, čeprav je zemlja v njegovih vasi med najslabšimi v Škocjanški okolici. — Član krajevnega ljudskega odbora Ivan Smrekar, večji kmet iz Savinka, je prvi pripeljal v kmetijsko zadrugo žito in ga v celoti oddal. Tudi ostale obveznosti izvršuje tov. Smrekar vsak sočas leta v redu in ni bil še nikdar z oddajami v zaostanku.

Vsi v Škocjanu žal niso taki. Alojz Širbar iz Jelendola je navlžic precejšnji oddaljenosti od zadruge moral odpeljati pripeljano žito spet domov. Bilo je izredno slabo in — moljava... Molji sredi poletja! Niso zmanj govorili ljudje, da je pripeljal lanski pridelek. Ali ni Širbar sam poseten useljal po zobe zlobnež in bedake, ki šustljajo, da »v Jelendolu ni kruha?«

Najboljši v okraju Trebnje

Poleg Primskovega so dosegli do pretekle sobote najboljše uspehe v odkupu žita v trebnjskem okraju tle kraj: Čatež 85 %, St. Lovrenc 79 %, Vel. Cirknik 60 %, Bistrica 60 % in Dol. Nemška vas 58 %. Odkup deloma še zavira neomlačeno žito. Posestnik Hlade iz Vel. Gabre je presegel svojo obveznost za sto odstotkov; oddal je nameč žita enkrat več kar kar ga je imel predpisana. A. Z.

Zborovanje aktivistov v Metliki

V nedeljo, 26. avgusta, je bilo v Metliki veliko okrajsko zborovanje aktivistov OF za nekdanje rajone Suhoj, Metlika, vzhod in del višega rajona Gradač. Na zborovanje je prišlo čez 250 aktivistov in viših borcev NOB; med njimi je bilo mnogo takih, ki danes ne živijo več v Beli krajini, ki pa so nazvale temu radi prihitali med stare zgradbe.

Predsednik okrajskega odbora OF tovaris Janez Žunič je pozdravil zborovanje in govoril nato o političnih, gospodarskih in kulturno-prosvetnih vprašanjih ter nalogah v Beli krajini.

Kmetje bodo že zdaj v jeseni sami oddali, koliko in kaj bodo posejali. Seveda pa so dolžni obdelati vso svojo obdelovalno zemljo. Krajevni ljudski odbori morajo še pred jesensko seljivo izdati od točbe o zadolžitvah za oddajo v letu 1952. Podrobna navodila za obvezno odkupovanje v letu 1952 bo izdala za Slovenijo vlada LRS v bližnjih dneh.

Prezidencialni predstavnik OF v Metliki, Alojz Širbar, je pozdravil zborovanje in govoril nato o političnih, gospodarskih in kulturno-prosvetnih vprašanjih ter nalogah v Beli krajini. Prihodnja je za boljše uspehe morajo doseči tudi ostali kraj.

V razpravljanju so se oglašili k besedi mnogi starci aktivisti iz Suhoj, Metlike, Radovice, Grabrove in iz drugih krajev. Govorili so o napredku svetih krajev in pomanjkljivostih, ki zavirajo še večji razmah. — Ob zaključku zborovanja so aktivisti sprejeli več posmembnih sklepov za nadaljnje delo, postali pa so tudi pozdravno resolucijo IOOF Slovenije.

Prosta zabava z godbo in srečolovom je zaključila prijeten dan srečanja starih borcev in aktivistov. Za dobro prideljev sta vložila podpori drugih članov vso skrb in prizadevanje tovaris Jože Slanc in Manek Fuks. R. F.

Pred prvim letalskim dnevom na Dolenjskem

V septembру 1943. leta je na travnikih blizu Prečne pri Novem mestu pristalo prvo slovensko partizansko letalo. Z njim je prispel iz Gorice dr. Aleš Bebler-Primož. Velik dogodek je ob kapitulaciji Italije povzročil v vrstah našo osvobodilne vojske zanimivo presenečenje.

Po osmih letih odpira Ljudska tehnikov novomeškega okraja v Prečni prvo dolensko jadralno šolo v letalski. Velik letalski dan bo pomembno doživetje mladih dolenskih jadralcev in letalcev, ki vabijo v nedeljo na novo letališče vse, ki se zanimajo za razvoj novomeškega Aerokluba in za rast v razveselj

Zdaj sejmo oljno repico!

Dež je namečil zemljo, da jo bo lahko orati, seme pa homo posejali tako, da bo hitro vzlito. V avgustu je čas, da posojemo oljno repico in ogršico; letos bo moro repico lahko sejali do 8. septembra, ker so se dela marsikse zavlekla. Od prilike in pravčasne setve je odvisen pridelek! Letos je bilo marsikse repice manj prav zaradi tega, ker so kmetje zaradi suše sejali repico celo v drugi polovici septembra.

Oljna repica dobro rabi na globoki, težki apnenčasti zemlji, ki naj bo dobro pogojena. Navadno jo sejemo po jedemu, pšenici, ovsu ali ranem krompirju. Setev naj bo opravljena s strojem, da prihranimo seme in delovno silo. Pri strojni setvi potrebujemo 8–12 kg semena, pri ročni pa 12–16 kg semena. Če smo jo sejali s strojem, lahko okopavamo z okopalnikom. Oljna repica je v okopavanju zelo zahtevna. Lep pridelek nam

da, če jo v jeseni vsaj dvakrat okopljemo. Pri količkaj skrbnem obdelovanju lahko dosežemo na hektar povprečno po 1200 kg semena. Mnoge zadruge in kmetje pa so lani dosegli tudi čez 3000 kg na hektar.

Oljna repica bo zrela konec maja. Za njo lahko zato sadimo še krompir, ki se obnese predvsem za semensko blago. Njiva nam da torej dvakratni pridelek, za oljno repico pa seveda razen krompirja lahko sejemo še koruzo za košnjo, ajdo, grahorico in druge strniške posevke.

Za od kup je za prihodnje leto določenih 15 kg jedilnega olja za 100 kg oljne repice. Če upoštevamo tržno ceno olja, ni težko preračunati, da je repica najdonoseniji pridelek z naših polj. Zato jo posojemo letos kar največ. Kmetijske zadruge sklepajo pogodbe za oljno repico, pogodbenevnikom pa bo tovarna preskrbelna tudi umetna gnojila in zaščitna sredstva.

Uspšeno delo zadružnega sklada v Črnomlju

Za pomoč kmečkim delovnim zadružam je bil letos ustanovljen v Črnomlju zadružni sklad. Zadržniki so koristno delo novega sklada občutili predvsem pri gradnji zadružnih stavb, zadružni sklad v Gribljah in Metliki pa sta dobili dva traktorja in več strojev. Zadržnji sklad je pomagal organizirati gradivo in strokovnjake za izdajanje zadružnih hlevov. V Metliki dela lepo napredujejo in bo dom verjetno v štirinajstih dneh že pod streho. V novem hlevu bo prostora za 54 glav živine, priklicjena pa mu bo tudi strojna lopa.

Zadržniki na Stražnem vrhu prav tako dograjujejo hlev s pomočjo zadružnega sklada. Tudi njihov hlev bo imel prostora za 54 govedi. Iz lastnine agrarnega sklada bo zadružna na Stražnem vrhu kmalu dobila več zidanic, tako da bo lahko utrdila svoje rastoče gospodarstvo. V Gribljah zidajo zadružniki nov

Tudi mi se sprašujemo...

Zakaj ne bi »Dolenjski liste« prinašal raznih uradnih obvestil o cepljajujočem otrok, raznih obvestil in objav, ki zanimajo vse prebivalce, razglaše o delitvah kuriva ali n. pr. posebnih dodatkov v trgovinah, vabil na obcene zbrane različnih društev, zasedanja okrajnih in mestnih ljudskih odborov in tako naprej in naprej... nas sprašujejo te dni v svojih odgovorih na razpisano anketo številni bralci našega tedenika.

Odgovor je kratki in preprost: čeprav je uprava »Dolenjskega lista« ponovno povabila merodajne kroge – tajništva naših okrajnih ljudskih odborov, vodstva državnih in zadružnih podjetij, predstavnike posameznih ustanov in uradov itd. – naj priobčajo oglase in objave v »Dolenjskem listu«, se ti za ponovna vabilo razen redkih izjem ne menjajo. Tudi mi se sprašujemo: ali »Dolenjski lista« ne poznaš ali pa varčujejo tudi takrat, ko ne bi bilo treba. Za najrazličnejše oglase, objave, reklamo in vabilo je »Dolenjski lista« odprt vsem organom oblasti, organizacij, podjetjem vseh sektorjev in vsem ostalim! Tednik, ki izhaja trenutno v nakladi 4250 izvodov, sprejema oglase do vsakega torka v tednu, nujno pa tudi še v sredo dopoldne.

Uprava »Dolenjskega lista«

hlev za 40 glav živine, zadružna ekonomija na Doblički gori pa gradi vinarsko klet za dva vagona vina. Za lastno uporabo pa grad zadružni sklad v Črnomlju strojno lopo z upravnimi prostori, pisarno in stanovanjem.

F. R.

Pretekli teden se je poslavil od stare domovine tovariš Franc Kondrič, ki je preživel letni dopust pri sorodnikih v Novem mestu. V Ameriki živi od leta 1914, ko je odšel tukti pred prvo svetovno vojno. V Clevelandu, kjer ima hotel z restavracijo, ga poznaš kot odličnega podpornika naših ljudi. Pred svojim odhodom v novo domovino je izjavil, da se

iskreno čudi ogromnemu delu, ki ga je opazil v starji domovini. Vse je zaposleno, nam je dejal. Vse dela za obnovo domovine z neverjetnim velikim potetom. Človeka vesel, ko vse to lahko opazuje z lastnimi očmi. Delovnemu ljudstvu, ki se tako žilavostjo gradi svojo bodočnost in obnavlja domovino, je izrazil tovariš Kondrič svoje občudovanje. Hkrati pa se zahvaljujem, je poudaril, tovarišem, ki so me med mojim bivanjem v domačem kraju seznanili s preporoditvijo iz stare v novo, socialistično Jugoslavijo. Posebno zahvaljujem izrekova tovarišem dr. D. Grosu, dr. P. Smoli, Josipu Windischaru, primariju dr. Sl. Perku in vsem ostalim, ki so ga v starji domovini tako ljubezno spreheli in mu šli v vsem na roke.

K. P.

2. mlajše pomočnike in poslovodje, ki so bili prevedeni na to položaj ne da bi obiskovali strokovo. Po predtežju prevedbi se jim ne bo mogel priznati položaj, če ne bodo uspešno končali strokovo šolanje.

Sprejemli Izpit, vpis li pričetek ponaka je bil dočlen na 10. september t. l.

Clanji odbora so pri vseh vprašanjih živahnih sodelovali in pokazali izredno zanimanje in podletnost, tako da že sedaj lahko trdimo, da je žola v dobrih rokah, kar je zopet nov dokaz, koliko se da dosegli sodelovanjem ljudstva.

Sprejet je bil tudi proračun »Be za šolo, to je zbrana so bila aredsta, ki zagotavlja učenec v nečesar brezplačno oskrbovalno in druge materialne ugodnosti med šolanjem in mesečno nagrado za praktično delo v trgovini.

Obvezan je vpis v prvi razred za vse trgovske valence in učenke, ki imajo triletno učeno dobo in se niso obiskovali prvega razreda šole.

K. M.

Na konferenci so nato sprejeli več vašnih sklepov za nadaljnje delo upravnih odborov in delavskih svetov podjetij v Beli krajini. Konferenca, ki je bila med prvimi na Dolenjskem, je pokazala, da so takša posvetovanja nadvse potrebna.

K. M.

Nedavna konferenca okrajnega sindikalnega sveta za lokalno industrijo in obrti pri OLO Crnomelj s predsedniki delavskih svetov in načelnikom odborov vseh podjetij okraja je načela vrsto vprašanj o oblikavi in kakovosti dosedanjega vodstva podjetij in svojih izvoljenih predstavnikov. Konferenca sta prisostvovala tudi član CK KPS tov. Ivan Novak-Očka in sekretar OK KPS Crnomelj tov. Janez Žanič.

Konferenca je obravnavala politično delo delavskih svetov in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sindikalnega sveta tov. Stajdohar je v uvedu govoril o pravilnem delu upravnih odborov in delavskih svetov, o povezavi z upravnimi podjetji, sindikati in ostalimi organizacijami v podjetjih. Poročilo pa uvedinem referatu so v razpravi pokazalo mnogočasne takšne posvetovanje. V mnogih podjetjih vodstva se vse prenamelo zato, da upravljajo odbor in delajo mimo njega. Tovarna učil. je n. pr. ljubousumno vnovljala podatke o investicijih in o gradnji tovarne pred slani upravnega odbora. Drugje spet upravljena odbora direktor in ostali preveč zaupali, ker so se zanahajali, da so z odbor sram uredili vse potrebno. Razprava je potrdila, da so bili letos med najboljšimi v okraju delavski svetovi in upravnih odborov, članji svetov pa so se pogovarjali o navodilih in novih nalogah. Predsednik odr. sind

Primož Trubar, začetnik slovenske književnosti

»Reformatorji so... se prvi poslužili orožja literature in so tako napisali prvi dokument hrepenjenja po svobodi, po vsem dusevniem in telesnem blagostjanju.« Ivan Cankar.

Z besedo reformacija (preosnova, preurede) označujemo v evropski zgodovini ono veliko gibanje, ki ga je leta 1517 začel nemški duhovnik, bogoslovn professor Martin Luter zoper tedanje nerodnost v katoliški cerkvi, zoper razkošje, zoper neizobraženost nizje duhovščine, zoper prodajanje in kupovanje cerkvenih služb itd. Razpor med njim in Cerkvijo je bil vedno večji, tako da ga je papež celo izlobil, nakar je Luter začel širiti novo vero, ki jo po njem imenujemo luteransko ali z drugimi besedami tudi evangeljско ali protestantsko. Reformacija je bila sprva versko gibanje, pozneje pa se je razvilo iz nje pravo družbeno gibanje, kajti nove vere so se oprijeli različni razredi, ker so si od nje nadeljali koristi: meščani so mislili, da bo omejila moč in ugled Cerkev in njenega začetnika – plemstvo; plemiči so menili, da jim bo omogočila polasti se ogromnih cerkvenih posestev, kmetje pa so upali, da bo nova vera izboljšala njihovo čedajo težje življenje. Ceprav so se vodstva novega gibanja kmalu polasti fevdalci, je reformacija skupno s kmečkimi upori pomagala rušiti fevdalni družbeni red som, in v tem je njen glavni pomen.

Za male, nesvobodne narode, kakršen je bil v 16. stoletju tudi slovenski, pa je reformacija se vse večjega pomena: Slovenci tedaj nismo imeli ne svojega plemstva ne měščanstva, zato tudi ne svojih šol in knjig. Ker je ena izmed osnovnih zahtev protestantske vere bila ta, da naj vsak vernik čita sv. pismo sam, je bila s tem postavljena zahteva, naj dobimo knjige tudi mi, ki jih dotlej še nismo imeli; predvsem smo morali dobiti take knjige, da se bi ljudstvo iz njih lahko učilo brati. Prvi si je ta načrt napravil poznejši vodja reformacije na Slovenskem Primož Trubar in ga tudi izvrsto uresničil s pomočjo poštovovalnih in neustrašenih sodelavcev Krejla, Dalmatina in Bohoriča. Ti mojte niso le priširitelji nove vere pri nas, ampak hrkati tudi naši prvi pisatelji in prvi kulturni delavci; na njih sloni kakor na kreplih temeljnih kamnih tudi se današnja slovenska kultura.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

»Za tiga volo,« pravi sam pozneje, »so mene hoteli ti farmani na Semačini biti, da sem od nih moral pobegniti. Odšel je za pridigarja v Ljubljano, nato znova v Trst in se tu približal spoznal s protestantskimi nauki. Ko je postal kanonik v Ljubljani, je začel širiti tudi sam novo vero. To je bilo mogoče zato, ker je bil tudi škof naklonjen novi veri. Ko pa je le-tega nadomestil novi škof Tekstor, hud nasprotnik protestantizma, je Trubar moral bežati na Nemško.«

Brez pretiravanja lahko pohvalimo tisti sobotni dopoln pisma Jelke Začenja v Pavlu Zagari, ki sta se potrudila in zapela nekaj skem: »Pici in Paci pojmuješ na podobinice. Obo spacki — avtor nas oprosti besedini igri — svojo Kunigundino vred ne zasluha, da bi ju uprizoril na naših odrh, pa tudi v Smihelu ne. Zaka! Ker smo se po predstavi zmanj spraševali, kaj je avtor Metod Podhaješek z delom pokazati. Ceprav je vložil v delo precej truda, mu v prazna črva le ni mogel natiti vsebine. Meščani, da bi s tako plazo na naših odrh bilo treba prenehati.«

Pavski zbor je lepo zapel več pesmi. Kaj želimo od našega kulturnega umetniškega društva v bodoči! Seveda tudi zabavnih del poleg resnih odrških uprizoritev, nikakor pa ne puhlosti v brezrečinske zahave za vsako ceno. Smihelski igralci so lani in letos pokazali dovolj nadarjenosti, da to od njih upravljeno zahtevamo. Imeli bodo močno oporo v svojih gledališčih, kaj jim je nadaljnji razvoj smihelskega odrta dejansko pri srcu. S. K.

Ceprav daleč od svojih rojakov, Trubar ni nehal mislitи nanje. Tedaj je zasnoval načrt, da bi širil novo vero med Slovenci s tiskano knjigo. Tako je 1551 natisnil na Nemškem prvi slovenski knjigi Katekizem in Abecednik. Pomen tega Trubarjevega dejanja lahko razumemo in pravilno ocenimo le, če pomislimo, da je tedaj bilo tiskarstvo še v povojih, da ni pred Trubarjem še nihče rabil v knjigi slovenščine, ker je bil to dotlej zgolj jezik prvo novih knjig. Sredi dela ga je doletel 1561 poziv iz domovine, naj prevzame vodstvo nad slovensko protestantsko cerkvijo. Po več kot desetih letih se je ponovno vrnil v domovino, bil pri rojakih navdušeno sprejet in tudi tu neutrušno nadaljeval svoje delo s tiskano in govorjeno besedo. V knjigi Cerkvena ordninga (Cerkveni red) je ustvaril organizacijske temelje našemu protestantizmu in poudaril, naj bo jezik v cerkvi slovenski, da ga bo ljudstvo razumelo; priporočal pa je tudi, naj ima vsaka fara svojega učitelja, »de te mlade hlapčice inu deklice, purgarske inu kmetiske otroke, vuči slovenski brati unu pisati.«

Toda ravno zaradi te knjige je bil Trubar ponovno izgnan. Poslej ni več videl domovine, kočil 1586. leta je v Derningenu umrl, star 78 let. V svoji predzadnji knjigi je pač s ponosom lahko poudaril, da njegovih knjig ne bera samo po mestih, kjer so šole, ampak tih klub pepelevi prepovedi bero tudi kmetje in njihovi otroci.

Trubarjevo delo je ogromno. Ceprav se je moral neprenehoma boriti s težavami, ceprav je bil večkrat pregnan in je moral opraviti večji del svojega dela v tujini, je v dobrih tridesetih letih izdal kar 27 knjig: katekizem, abecednik, plesmaric, kolejarjem, prevodov iz svetega pisma itd. Njegovo delo je poteklo iz verske vneme, toda pa zopet z željo, kjer so šole, ampak tih klub pepelevi prepovedi bero tudi kmetje in njihovi otroci.

Trubarjevo delo je ogromno. Ceprav se je moral neprenehoma boriti s težavami, ceprav je bil večkrat pregnan in je moral opraviti večji del svojega dela v tujini, je v dobrih tridesetih letih izdal kar 27 knjig: katekizem, abecednik, plesmaric, kolejarjem, prevodov iz svetega pisma itd. Njegovo delo je poteklo iz verske vneme, toda pa zopet z željo, kjer so šole, ampak tih klub pepelevi prepovedi bero tudi kmetje in njihovi otroci.

Ko bomo v letošnjem septembру po vsej domovini, posebno pa na Račici, slavili stiri stoletico naše prve knjige, se bomo spoštovito poklonili tudi Trubarju, zavestijo, da pomeni njegovo ime prvič v sijajni vertigi naših narodnih vzgojiteljev in vodnikov, ki sega od njega preko Prešerena, Levstika, Cankarja in župančiča prav v naše dni.

B-č-r.

tlačanov, in da je moral tiskati knjige v tujini, kjer tiskar sploh ni znal našega jezika. Kljub tem in takim težavam pa je Trubar razmeroma dobro opravil delo in postal tako začetnik slovenske književnosti. Poslej je bilo delo laže zanj in za njegove sodelavce.

V prvih dveh knjigah je Trubar rabil še nemške črke. Ker pa je ta pisava bila brez črk za nekatere slovenske glasove, ker jih nemščina nima, si je tudi pisavo moral prikrojiti sam. Pozneje je uvedel, da je za slovenščino uporabnejša latinica, zato je opustil prvotno črke, uvedel nove tako ustvaril črkopis, ki je bil postej v rabi skoraj tri sto let. Največ skrbi in težav pa mu je najbrž prizadejal jezik. Danes, ko imamo šole, knjige, gledališče, radio, si komaj lahko predstavljamo, s kakšnimi težavami se je moral boriti nas prvi pisatelji in prvi kulturni delavci; na njih sloni kakor na kreplih temeljnih kamnih tudi se današnja slovenska kultura.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v Trst, bil posvečen in dobil mestno Bonomovega vikaria v Laškem pri Rimskih Toplicah. Ker pa je mlađi, izobrazeni vikar ostro nastopal proti vratjeverju, proti romanjem, ki so bila tedaj močno vnavadi, in proti zdanju cerkva, je prišel v veliko zamero pri vernikih.

Primož Trubar — prvi in najdaljnejši med njimi — se je rodil kot Hlačanec sin na Račici pri Vel. Laščah 1508. leta. Da bi se izšolal za duhovnika, je odšel na Reko, potem pa na Nemško, nakar ga je vzel k sebi v Trst škof Bonomo. Leta ni skrbel samo za njegovo izobrazbo, ampak mu je, še preden je Trubar postal mašnik, podelil župnijo v Luki pri Radecah, Z dohodki, ki mu jih je prinašala župnija, je nadaljeval študije na Dunaju, se vrnil v

IZ NAŠIH KRAJEV

DELO OTROŠKEGA VRTCA V NOVEM MESTU

Pred dvemi leti je ljudska oblast pripravila malčkom lepo hišo in vrt, kjer naj bi se naši najmlajši počutili najbolje.

V Vrlec prihajajo otroci zaposlenih staršev in so ves dan pod nadzorstvom. Ob 7. uri zjutraj se zberejo, nato se prične zapoštitev. Pod nadzorstvom vzgojiteljev otroci rišejo, lepijo, gubajo in šivajo razne igračke, nato pa pojeto. Poslušajo tudi razne pripovedke iz narodnoosvobodilne vojne in otroške pravljice in raznih časov. Tudi raznih telovadnih vaj in igre na prostem jim ne manjka, saj so vsakodnevi izprehodi obvezni, zato jim tudi kosišo dobro tekne. Po kosišu jih čaka počitek, nato se spet igrajo, dokler jih starši ne odpreljajo zopet domov.

Pred mesecem dan je bila v Novem mestu razstava, kjer je tudi otroški vrtec imel svoj kotiček. Razstavljeni so bila ročna dela otrok od 3 do 5 let. Dela pa so bila resnično otroška, čeprav je dopisnik v Dolenjskem listu ocenil razstavo za veliko slabšo od trebanjskega otroškega kotička. Mislim pa, da so otroci pač ne morejo pričestevati k odraslim ali merititi z delom njihovih rok.

M. K.

IZ BUTORAJA PIŠEJO

Ljudska mladina Slovenije iz vasi Butoraj je v nedeljo 19. avgusta uprizorila igro »Medved«. Kljub velikemu delu, ki ga imajo sedaj na polju, se je mladina zelo dobro pripravila, mnogi od njih pa so bili sedaj privč na odru. Po igri so imeli veselico. Izkušček igre in veselice bodo parabili za izlet in bodo verjetno šli na morje.

A. K.

ZVEZA BORCEV V TREBANJSKEM OKRAJU SPOROČA

V tekmovanju na čast 10. obletnice ustanovitve Jugoslovenske armade so člani Zveze borcev v okraju Trebnje vključili v svoje vrste 42 novih članov. Člani Zveze borcev iz Čateža bodo v tekmovanju postavili spominski položč znanemu partizanskemu borcu Jožetu Tomaju, ki je padel v borbah leta 1943.

K. O.

STOPICE POD GORJANCI

18. avgusta je 58-letni Anton Judež iz Orehka. Št. 13 padel tako nesrečno s 5 metrom visokega kozolca, da si je zlomil ključnico in pet reber ter dobil pretez možganov. Prvo pomoč mu je poskrbeloval nudit tovarš Alojz Mežnar iz Orehka. Upamo, da mu bo izdajna zdravniška pomoč v nega novomeške bolnišnice vrnila zdravje in rešila šestim nepreskrbljenim otrokom očeta.

GRADAC V BELI KRAJINI

Gojencu Državnega dežela vzgajališča v Gradacu Ivanu Tavčarju je sošolec nehoti vrgel čevljarski nož. Zadel ga je v trebuh, tako da so morali nesrečno takoj prepeljati v bolnišnico.

F. P.

SPET SMO NA MLADINSKI PROGI

Sest nas nikakor ni moglo vzdržati doma, ko smo v mladinski organizaciji razpravljali o udeležbi na mladinski progri. Želela po skupnem brigadičnem življenju nas je zavabila v XI. slovensko MDB »Milana Majcen«, ki dela zdaj na drugem sektorju pri prehajjanju in helikopterji velikega tunela »Tromedje«, ki je dolg čez 1400 m. V delo vlagamo vse naše silo, saj je ta objekt poleg »Leskovih vod« naitež na letoski mladinski progri. Za prve dni smo na zunanjih delih, kjer smo delali, presegali norme običajno za 10 do 20 odstotkov.

Vremena nam pri delu nagaja, prav tako včasih tudi slabe prilike pri samih opravkih z zamolio in skali. Izmed šestih brigad

Prostovoljci Novega mesta!

Mestni odbor OF obvešča delovne kolektive, da so razprejeni na delo pri tlakovani ceste skozi mesto slednje dneve:

1. 9. — DOZ, DES, OKAP v SAP;

3. 9. — sindikat okrajnega ljudskega odbora;

4. 9. — sodišče, tožilstvo, Servis, OZKZ, okrajni magazin;

5. 9. — VTP, MLO, gozdno gospodarstvo;

6. 7. in 8. 9. — mestna podjetja po poslovnem razporedu v poverji, za komunalne zadeve MLO;

10. 9. — Uprava Narodne milice, Poverjeništvo za notr. zadeve, množične in ostale organizacije;

11. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

12. 9. — Tovarna igrač;

13. 9. — Kremen, okrajni odbor ZVVI, Zitofond.

Mestni odbor OF

14. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

15. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

16. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

17. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

18. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

19. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

20. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

21. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

22. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

23. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

24. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

25. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

26. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

27. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

28. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

29. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

30. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

31. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

32. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

33. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

34. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

35. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

36. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

37. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

38. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

39. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

40. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

41. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

42. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

43. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

44. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

45. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

46. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

47. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

48. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

49. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

50. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

51. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

52. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

53. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

54. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

55. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

56. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

57. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

58. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

59. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

60. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

61. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

62. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

63. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

64. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

65. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

66. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

67. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

68. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

69. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

70. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

71. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

72. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

73. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

74. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

75. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

76. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

77. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

78. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

79. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

80. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

81. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

82. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

83. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

84. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

85. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

86. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

87. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

88. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

89. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

90. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

91. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

92. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;

93. 9. — privatni obrtniki, odkupno podjetje, Cegrad, »Krka«;